

МОНГОЛ УЛСЫН БОЛОВСРОЛ, СОЁЛ, СПОРТ, ХҮМҮҮНЛЭГИЙН ГАДААД ХАРИЛЦАА

Нийгэм судлал 11-р анги

III улирал.

Email: D.Urantsetseg @must.edu.mn

ХИЧЭЭЛИЙН ЗОРИЛГО

- Монгол улсын боловсрол, соёл, спорт, хүмүүнлэгийн гадаад харилцааны агуулга, чиглэл, хэлбэрийг жишээгээр тайлбарлаж, үнэлэлт өгөх
- Монгол улсын боловсрол, соёл, спорт, хүмүүнлэгийн гадаад харилцааны зорилго, чиглэл, хэлбэрийг амьдралын бодит жишээ, бүдүүвч, диаграмаар илэрхийлэх,
- Монгол улсын гадаад бодлогын үзэл баримтлал

ТУЛГУУР ОЙЛГОЛТ

СОЁЛЫН
ГАДААД
ХАРИЛЦАА

ХҮМҮҮН
ЛЭГИЙН
ГАДААД
ХАРИЛЦАА

СПОРТЫН
ГАДААД
ХАРИЛЦАА

МОНГОЛ
УЛСЫН
ГАДААД
БОДЛОГЫН
ҮЗЭЛ
БАРИМТЛАЛ

СОЁЛЫН ЭЛЧ

МОНГОЛ УЛСЫН ГАДААД БОДЛОГЫН ҮЗЭЛ БАРИМТЛАЛ

24.Соёл, хүмүүнлэгийн гадаад харилцааны бодлогын зорилго нь үндэсний соёл иргэншил, өвөрмөц өв уламжлалаа дэлхийн соёлын нийтлэг ололттой хослуулан хөгжүүлэх, түүх, соёлын үнэт зүйлээ хамгаалах, сэргээх, түүхэн шалтгаанаар гадаадад гарсан эд өлгийн зүйлийг сурвалжлан олоход чиглэсэн хамтын ажиллагаа хөгжүүлэх, нийгэм, хүмүүнлэгийн салбарын шууд харилцаанд тус дөхөм үзүүлэх явдал мөн. 25.Соёл, хүмүүнлэгийн салбарын гадаад бодлогыг дараахь чиглэлээр хэрэгжүүлнэ:

- 1.Түүх, соёлын дурсгалт болон үнэт зүйл, байгалийн өвийг хамгаалах, сэргээх талаар
- 2.Боловсрол, эрүүл мэнд, нийгмийн хамгааллын үйлчилгээг олон улсын жишиг, шаардлагад ойртуулан сайжруулах
- 3.Үндэсний хөгжилд нэн шаардлагатай мэргэжилтнүүдийг хөгжингүй улсуудад бэлтгэх, гадаадын өндөр мэргэшлийн багш, эрдэмтдийг ирүүлж ажиллуулах нөхцөл бүрдүүлэх, сургууль, судалгааны байгууллага байгуулах зэрэг боловсролын салбарын хамтын ажиллагааг хөгжүүлэхэд дэмжлэг үзүүлэх;
- 4.Боловсрол, соёл, урлаг, спорт, олон нийт, мэдээллийн олон улсын байгууллагатай идэвхтэй харилцах,
- 5.Бусад улс дахь монгол туургатнуудтай харилцаа, хамтын ажиллагаагаа өргөжүүлж, хэл, соёл,

25.Соёл, хүмүүнлэгийн салбарын гадаад бодлогыг дараахь чиглэлээр хэрэгжүүлнэ:

25.1.Түүх, соёлын дурсгалт болон үнэт зүйл, байгалийн өвийг хамгаалах, сэргээх талаар гадаад улс, ЮНЕСКО, олон улсын холбогдох бусад байгууллагатай хамтран ажиллаж, дэлхийн соёлын болон байгалийн өв сангийн бүртгэлд өөрийн биет, биет бус өвийг хамруулахыг зорих;

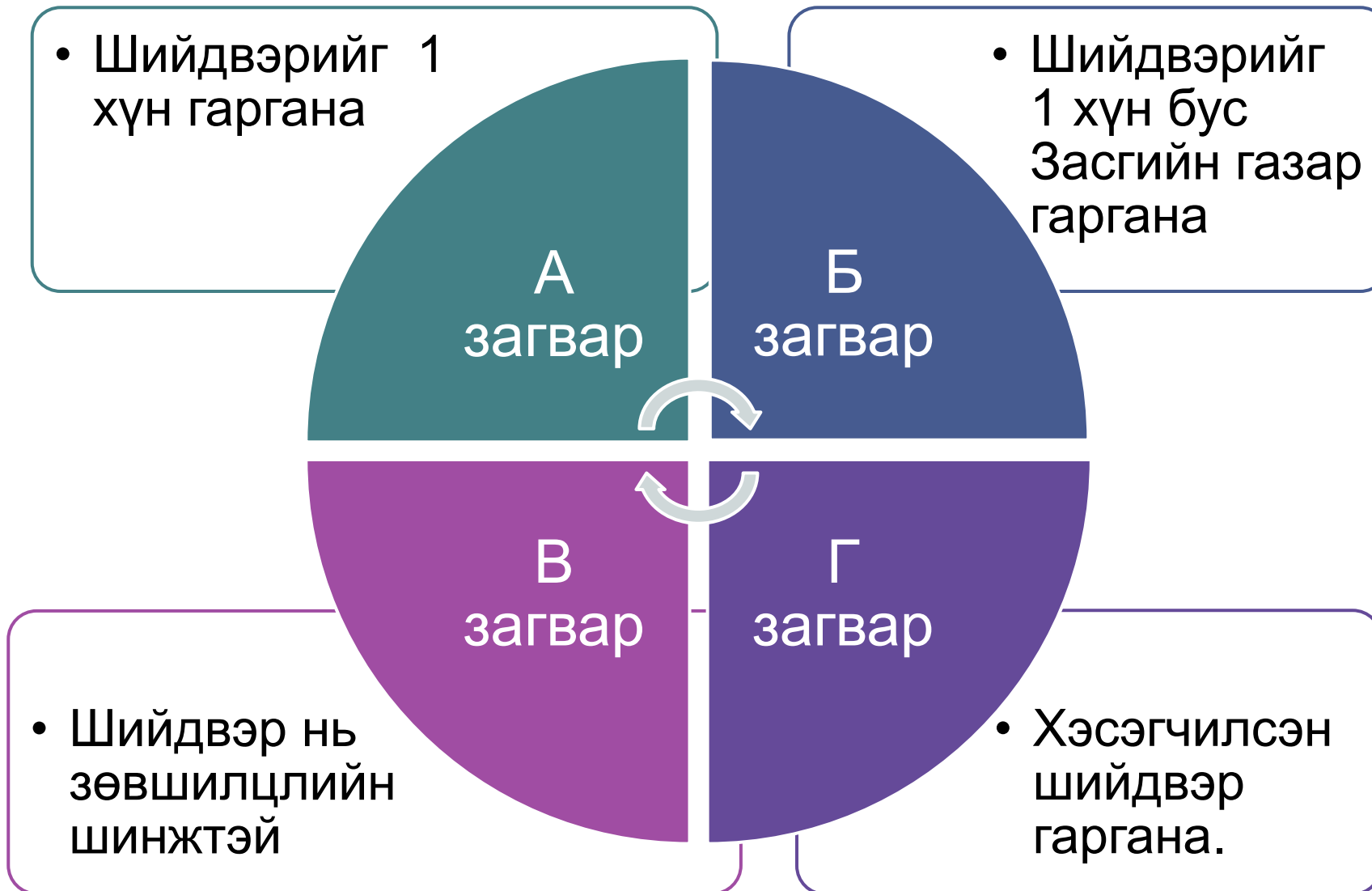
25.2.Боловсрол, эрүүл мэнд, нийгмийн хамгааллын үйлчилгээг олон улсын жишиг, шаардлагад ойртуулан сайжруулах, энэ талаар ахиц дэвшилд хүрсэн улсуудын туршлагыг судалж хэрэгжүүлэхэд дөхөм үзүүлэх;

25.3.Үндэсний хөгжилд нэн шаардлагатай мэргэжилтнүүдийг хөгжингүй улсуудад бэлтгэх, гадаадын өндөр мэргэшлийн багш, эрдэмтдийг ирүүлж ажиллуулах нөхцөл бүрдүүлэх, сургууль, судалгааны байгууллага байгуулах зэрэг боловсролын салбарын хамтын ажиллагааг хөгжүүлэхэд дэмжлэг үзүүлэх;

25.4.Боловсрол, соёл, урлаг, спорт, олон нийт, мэдээллийн олон улсын байгууллагатай идэвхтэй харилцах, шаардлагатай гэрээнд нэгдэн орох, ижил төрлийн байгууллагуудын хооронд шууд харилцаа, солилцоо хөгжүүлэх, соёл, урлаг, спортын олон улсын арга хэмжээнд оролцох, ийм төрлийн арга хэмжээг эх орондоо зохион байгуулахад дэмжлэг үзүүлэх;

25.5.Бусад улс дахь монгол туургатнуудтай харилцаа, хамтын ажиллагаагаа өргөжүүлж, хэл, соёл, уламжлалаа хадгалан хөгжүүлэхэд нь дэмжлэг үзүүлэх

ГАДААД БОДЛОГЫН ШИЙДВЭР ГАРГАХ ОНОЛ

БИЕ ДААЖ ХИЙХ ДААЛГАВАР-1

Улс төрийн гадаад бодлогын загваруудын давуу болон сул талуудыг ялган бичнэ үү?

Онолын загварууд	Давуу тал	Сул тал	Сурагчийн өөрийн дүгнэлт
А загвар			
Б загвар			
В загвар			
Г загвар			

СОЁЛЫН ЭЛЧ

- Монгол Улс дэлхийн 18 улсад 52 соёлын элчтэй
- манай улс Их Британи, Сингапур, Индонез, ОХУ, Казахстан, Киргизстан, Герман, Япон, АНУ, БНСУ, Турк, Австри, Австрали, Испани, Энэтхэг зэрэг дэлхийн 18 улсад нийт 52 соёлын элч томилсон бөгөөд 32 нь Монгол Улсын иргэн, 20 нь гадаадын иргэн байдаг.
- Ирэх оны 1 дүгээр сарын 1-ний өдрөөс эхлэн хэрэгжих Соёлын тухай хуулийн хүрээнд Монгол Улсын Соёлын элчийн журмыг шинэчлэн боловсруулж байгаа бөгөөд соёлын үйл ажиллагааг олон улсад сурталчилахад иргэдийн оролцоог нэмэгдүүлэх үүднээс тус хуульд Соёлын элч нарыг “Монгол Улсын соёлын үнэт зүйл, соёлын үйл ажиллагааг сурталчлах, олон улсын дэмжлэгийг татах зорилгоор урлаг, спорт, шинжлэх ухааны болон бусад салбарын нэр хүндтэй, олон улсад хүлээн зөвшөөрөгдсөн иргэнийг хоёр жилийн хугацаатайгаар соёлын элчээр томилон ажиллуулна” гэж тусгасан байна.

Монгол Улс дэлхийн 181 оронтой
дипломат харилцаатай.

Гадаадын 31 оронд
Монгол Улсын Элчин
сайдын яам

Гадаадын 8 оронд 11
Ерөнхий Консулын
газрууд

5 Консулын төлөөлөгч

Өргөмжит консулууд
75 гадаад орнуудад

Монгол Улсын энгийн
паспорттай иргэд 19
оронд визгүй

Албан, дипломат
паспорттой иргэд 45
оронд визгүй

ЭСЭЭ БИЧЭЭРЭЙ

Зааварчилгаа:

- Эсээнд ашиглах эх сурвалжийг уншиж судлан, утгыг бүрэн ойлгох
- Гол санаа, ойлголт, нотолгоог задлан шинжлэх, эсээнд хөндөх үндсэн асуудлаа оновчтой томьёолж, дэвшүүлэх
- Доорх чиглүүлэх асуултын дагуу цэгцтэй, үндэслэлтэй хариулж бичих

Эсээнд ашиглах эх сурвалж:

1. Монголчууд хэзээнээс цөөхүүлээ байсан ч дэлхийн түүхэнд эзэнт гүрнийг байгуулж, урт хугацаанд PAX Mongolica гэж нэрлэгдэх дэлхийн дэг журмыг тогтоож, өнөөг хүртэл тогтвортой ирсний цаана, зэр зэвсэг биш, хөрөнгө хүч биш харин эзэн Чингис хааны морь зэвсэгийн хүчийг зөөлөн хүчний бодлоготой, зохицуулж, ашиглаж байсны гавьяа. Их засаг хууль, шашны хүлцэл, хөрш орнуудаас залагдан Монголын төрд хүчээ өгч байсан мэргэд гээд..... түүхийн олон баримт, эх сурвалжууд бий. М.Батчимэг “Шатрын өрөг дэх Монгол улс” 2012 он
2. “Чингис хаан зүг бүрд элч томилж, ил үндэстнийг илбэн дагуулах зар бичиг тараахдаа ер сүрдүүлж далайлгах хэмээдэггүй. Энэ нь эрт үеийн харгис эздийнхтэй адилгүй” Персийн түүхч Жүвейни
3. “Олон улсын харилцаан дахь эмх цэгцгүй, дээд засаглалгүй байдлыг олон улсын дэг журам, эрх зүй, хэм хэмжээ, эдийн засгийн харилцан хамаарал, боловсрол, соёлоор дамжуулан засаж болно” European Journal of International Relations. issue 2010.
 - а) Дээрх эх сурвалж, баримтын мэдээллийг нэг бүрчлэн сайн уншиж, холбоо хамаарлыг олж, ямар нийтлэг сэдэв, асуудал хөндсөн болохыг тодорхойлно.
 - б) Олон улсын харилцааны мэдлэг, ойлголтоо ашиглан уг асуудалд задлан шинжилж, гол хүчин зүйлийг нэмэлт жишээ, баримтаар баяжуулан тайлбарлана.
 - в) Цаашид улам боловсронгуй болгох нь олон улсын харилцаанд яагаад чухал болохыг дүгнэн бичнэ.
 - г) Бусад сурагчид, багшийн саналд тулгуурлан сайжруулна. Өөрийн цахим хуудсанд байрлуулж, бусдын санал, дүгнэлтийг авна уу.